

Bioróżnorodność jesteśmy jej częścią

Cisy, lilie, przebiśniegi, zawilce, jaszczurki, nietoperze, orły, ropuchy, wilki i żubry – to tylko kilku przedstawicieli fauny i flory, którym przyznano status ochronny: częściowy lub całkowity. Współcześnie, na całym globie, rocznie wymiera nawet ok. 50 tys. gatunków roślin i zwierząt! I nie chodzi tu tylko o wielkie, charakterystyczne gatunki, jak rysie czy tygrysy, ale także te małe, często niepozorne, których istnienia być może nawet nie zdążyliśmy jeszcze odkryć i opisać. Każdy z nich pełni jednak niezastąpioną funkcję w utrzymaniu równowagi ekosystemu. Dlatego też ochrona różnorodności biologicznej staje się niezbędnym działaniem.

Organizmy żywe są splecione w gęstą sieć wzajemnych powiązań. Ich relacje obejmują różnorodne aspekty, w tym łańcuchy pokarmowe, które są kluczowe dla obiegu materii i przepływu energii w przyrodzie. W procesie ewolucji wszystkie grzyby, rośliny i zwierzęta dostosowały się do swojego otoczenia, tworząc między sobą złożone zależności. Usunięcie nawet jednego elementu z tej delikatnej układanki może zakłócić funkcjonowanie całego systemu, który formował się przez wiele pokoleń.

Niestety, obecnie to człowiek stanowi główne zagrożenie dla bioróżnorodności – paradoksalnie będąc jednocześnie integralną częścią tej naturalnej sieci życia. Bioróżnorodność reprezentuje bogactwo życia na naszej planecie. To misterna sieć istot żywych, która stanowi podstawę naszego istnienia: oczyszcza wodę i powietrze, zapyla rośliny, wpływa na klimat, ułatwia żyzność gleby, dostarcza leków oraz surowców dla przemysłu.

Ekosystemy dostarczają nam niezbędnego wsparcia, koniecznego dla zachowania równowagi w naszych systemach podtrzymujących życie. Niszczenie bioróżnorodności równa się de facto podcinaniu gałęzi, na której sami siedzimy. Nic więc dziwnego, że Unia Europejska opracowała "Plan na rzecz zerowej emisji zanieczyszczeń do 2050 roku". Jego celem jest ograniczenie zanieczyszczeń powietrza, wody i gleby do poziomów, które nie zagrażają ludzkiemu zdrowiu i ekosystemom. Realizacja tego planu wymaga zdecydowanych działań państw członkowskich, w tym Polski, które przyspieszą redukcję zanieczyszczeń „u źródła”.

Wyznaczone cele obejmują m.in.:

- poprawę jakości powietrza;
- polepszenie jakości gleby;
- zmniejszenie hałasu komunikacyjnego;
- poprawienie jakości wody (tj. ograniczenie ilości zanieczyszczeń i odpadów z tworzyw sztucznych w morzu o 50% oraz uwalnianych do środowiska mikrodrobin plastiku o 30%)
- znaczne ograniczenie wytwarzania odpadów ogółem zredukowanie o 50% resztkowych odpadów komunalnych.

Bioróżnorodność a odpady

Ostatnie dwa cele skupiają się na efektywnym zarządzaniu odpadami, a tutaj nawet najmniejsze działania, jak segregacja odpadów, mogą mieć ogromny wpływ na ochronę środowiska. W jaki sposób selektywna zbiórka może przyczynić się do zachowania różnorodności biologicznej? Odpowiedź jest prostsza, niż się wydaje! Dzięki wydzielaniu odpadów oraz ich recyklingowi możemy zachować nieodnawialne zasoby Ziemi, które są kluczowe dla przetrwania różnorodnych form życia. Poprzez sortowanie odpadów oszczędzamy drzewa i lasy, ponieważ możemy ponownie wykorzystać makulaturę, oraz ograniczamy zużycie ropy naftowej, przetwarzając zebrane tworzywa sztuczne.

Ochrona lasów przed wycinką nie tylko ratuje drzewa, ale również cały, związany z nimi ekosystem, który obejmuje miliony gatunków roślin i zwierząt połączonych łańcuchami pokarmowymi i innymi relacjami. Ponadto, przez zmniejszenie zużycia ropy naftowej, emitujemy mniej dwutlenku węgla i tlenków azotu, co pozytywnie wpływa na klimat i redukuje negatywne skutki globalnego ocieplenia dla różnych gatunków. Dodatkowo, chroniąc naturę przed zanieczyszczeniami, szczególnie korzystają na tym wrażliwe gatunki, takie jak rzadkie rośliny, porosty czy owady, które są zagrożone wyginięciem. Dlatego tak istotne jest nie tylko właściwe postępowanie z odpadami w codziennym życiu, ale także zapobieganie nadmiernemu ich powstawaniu.

Dziki, ale przeciw naturze!

Niestety, są wszędzie – w lasach, terenach zieleni, a nawet w okolicznych rowach, tworząc autentyczną plagę dla środowiska. O czym mowa? O tzw. dzikich wysypiskach śmieci. Ich obecność nie tylko negatywnie wpływa na ekosystemy i szpeci krajobraz, ale także generuje znaczne koszty.

Aby pozbyć się tych miejsc, konieczne są znaczące nakłady finansowe i ludzkie wysiłki. „Dziki wysypiska” pojawiają się jakby znikąd, choć działania edukacyjne w zakresie odpowiedniego gospodarowania odpadami są permanentne. To kwestia zarówno ekonomiczna, jak i ekologiczna. Porzucone odpady stanowią bowiem zagrożenie dla flory i fauny, mogą być przyczyną nieprzyjemnego zapachu, a także stanowić potencjalne źródło zagrożeń epidemiologicznych, skażając okoliczne wody i glebę.

Niestety, to jak walka z wiatrakami. Służby porządkowe starają się na bieżąco likwidować „dzikie wysypiska”, jednak często w miejscach już uprzątniętych pojawiają się nowe śmieci. Zazwyczaj są to odpady, które nie powinny trafić do pojemników na odpady komunalne, np. akumulatory, zużyte baterie, części samochodowe, opony, kable czy stare meble. W ten sposób nietrudno o katastrofę ekologiczną.

I choć istnieją przepisy nakazujące utrzymanie czystości i porządku, nadal zdarza się, że ludzie pozostawiają odpady gdzie popadnie. Choć właściciele nieruchomości i zarządcy terenów mają obowiązek dbać o czystość i porządek, proceder porzucania śmieci nadal trwa.

Świadome decyzje!

Utrzymanie czystości w dużej mierze zależy od postaw mieszkańców. Dlatego warto reagować, gdy jawnie łamane są zasady dotyczące ochrony środowiska, włączając w to właściwe postępowanie z odpadami. Pozostawianie śmieci na terenach publicznych jest przestępstwem, które należy zwalczać.

PAMIĘTAJMY!

Najprostszym sposobem ochrony zagrożonych gatunków są nasze codzienne, świadome decyzje. Segregując odpady, oszczędzając wodę i energię, zastępując samochód komunikacją publiczną lub rowerem, chronimy zarówno przyrodę w całej jej złożoności, jak i nas samych! Ale ważny jest także nasz głos, nasza postawa wobec środowiska. Nie pozostawajmy obojętni, gdy widzimy, że ktoś obok nas zaśmieca okolicę. To nie tylko wyraz szacunku dla przyrody, troski o jej dobrostan, ale także ważne ekologiczne przesłanie – dbamy o środowisko, w którym żyjemy.

**Zakład Zagospodarowania Odpadów
"Czysta Błękitna Kraina" sp. z o.o.**

www.zzo-czarnowko.pl

ZZOCzystaBlekitnaKraina